

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Μετάφραση

Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Φυλαχτείτε λοιπόν από τον κίνδυνο, προστατέψτε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Αποβάλετε την αυτοπεποίθηση, που είναι υπερβολική σε σας. Μην πιστέψετε ότι θα ενδιαφερθεί κανείς για την πατρίδα, εάν σεις οι ίδιοι δεν φροντίσετε γι' αυτήν. Θυμηθείτε ότι κάποτε η πατρίδα βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο!

Στη διάρκεια του Λατινικού πολέμου ο Τίτος Μάνλιος, ο ύπατος, καταγόμενος από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Αυτός, όταν κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη.

Τότε ρώτησε την κόρη του αν σε μερικά χρόνια θα προτιμούσε να είναι ασπρομάλλα ή φαλακρή. Όταν εκείνη απάντησε “, εγώ πατέρα μου, προτιμώ να είμαι ασπρομάλλα”, ο πατέρας της την αντέκρουσε με το εξής ψεύτικο επιχείρημα: “Δεν αμφιβάλω πως δεν θέλεις να μείνεις φαλακρή. Γιατί λοιπόν δεν φοβάσαι μήπως αυτές εδώ σε κάνουν φαλακρή;”

- B1.** prope : proxime
opibus : opes
nimia : magis nimia
neminem : nullius
ipsi : ipsi
extremo : extero
discrimine : discrimina
nobili genere : nobilia genera
exercitui : exercitibus
omnes : omni
illa : illud
pater : patrum
istae : istarum
te : sibi
- B2.** habemus : habento
cavete : cautum / cautu
tutamini : tutantem / tutaturum / tutatum
nolite : nolles
deponite : deposuerit
natus : nasci
abiret : abibunt
edixit : edic
abstinerent : abstineant
mallet : mavultis
obiecit : obicereris / -re
faciant : fiant

Γ1α. opibus: αφαιρετική οργανική του μέσου στο **confidere**
vobis: δοτική προσωπική κτητική στο **est**
neminem: υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο **consulturum esse**
 (ετεροπροσωπία)
patriae (το 1ο του κειμένου) : δοτική χαριστική στο **consulturum esse**
fuisse: αντικείμενο στο ρήμα **mementote**, ειδικό απαρέμφατο
bello: αφαιρετική τοπική του χρόνου που δηλώνει χρονικό εντοπισμό στο ρήμα
praefuit
genere: κυρίως αφαιρετική της καταγωγής στη μετοχή **natus**
aliquot: επιθετικός προσδιορισμός στο **annos**
cana: κατηγορούμενο μέσω του συνδετικού απαρεμφάτου **esse** στο υποκείμενο
 του “**ego**”
illi: έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα **obiecit**
te: αντικείμενο στο ρήμα **faciant**

Γ1β. «Itaque nolite cavere periculum»
«Itaque ne caveritis periculum»

Γ2α. «quin calva esse nolis»: Είναι μία δευτερεύουσα ουσιαστική πρόταση του **quin**.
 Εισάγεται με το σύνδεσμο **quin** διότι εξαρτάται από ρήμα αμφιβολίας με άρνηση (**non dubito**).
 Εκφέρεται με Υποτακτική γιατί το περιεχόμενό της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου της πρότασης εξάρτησης. Συγκεκριμένα, με Υποτακτική Ένεστώτα (**nolis**) σε εξάρτηση από άρτικό χρόνο (**non dubito**). Ισχύει η ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, γιατί η πρόθεση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας - δευτερεύουσας πρότασης) και όχι κατά την πιθανή στιγμή της πραγματοποίησής της. Λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα (**non dubito**).

Γ2β. • «T. Manlius consul natus...» : qui natus erat

• «**Is cum aliquando castris abiret**» : **Is aliquando castris abiens**

Γ2γ. «Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva»

- 1) **Utrum** post aliquot annos cana esse **mavis** an calva?
- 2) **Mavisne** post aliquot annos cana esse **an** calva?
- 3) **Mavis** post aliquot annos cana esse **an** calva?